

PŘÍRODOVĚDA a VLASTIVĚDA pro 4. a 5. ročník

Porozumění v souvislostech

Nová řada učebnic, pracovních sešitů a multimediálních interaktivních učebnic (MIUč+) pro vzdělávací obor Člověk a jeho svět klade důraz na porozumění v souvislostech. Všechny učebnice mají udělenou schvalovací doložku MŠMT.

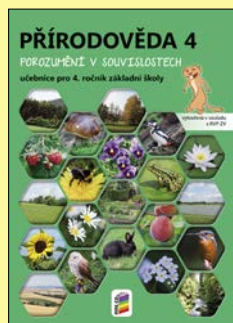
AKCE PRO ŠKOLY

Při zakoupení pracovního sešitu Přírodověda 4 nebo 5, pracovního sešitu Vlastivěda 4 nebo 5 **Poznáváme naše dějiny** či **Poznáváme svět kolem nás** pro celou třídu získáte **ZDARMA** licenční certifikát na aktivaci kterékoli **MIUč+** dle vlastního výběru na školní rok 2023/2024 (školní multilicence a žákovské licence). Na objednávku připište „Akce PŘ 4 P“, „Akce PŘ 5 P“, „Akce VL 4 P“, „Akce VL 5 P“. Akce platí do **30. 9. 2023**.

PŘÍKLAD, JAK MŮŽETE AKCI VYUŽÍT

<p>zakoupíte za 59 Kč/žák</p>	<p>získáte</p> <p>multilicence na 1 rok MIUč+ např. Vlastivěda 5 Poznáváme naše dějiny</p> <p>ZDARMA v hodnotě: 1 990 Kč</p>	<p>MIUč+ žákovská licence na 1 rok</p> <p>ZDARMA v hodnotě: 59 Kč/žák</p>
-------------------------------	---	--

4. ročník

4-90
109 Kč
D
88 str.
A4
MIUŠ+
od 99 Kč

Základní texty učebnice, z nichž vyučující volí učivo v souladu s aktuálním ŠVP.

Zajímavosti uvádějící doplňující informace

Motivační text a otázky rozvíjející čtení s porozuměním

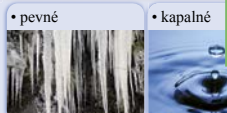
4. VODA

Voda je nezbytnou podmínkou života. Vodu potřebují všechny živé organismy. součástí jejich těl. Dvě třetiny lidského těla tvoří voda. Je to čirá bezbarvá kapalina bez chuti a bez zápachu. V přírodě se s ní setkáváme ve směsi složené z vody, rozpuštěných minerálních solí, kyslíku, oxidu uhličitého, mikroorganismů a pevných nečistot. Snadno se v ní rozpuštějí pevné látky (např. kuchyňská sůl) i různé plyny (např. kyslík). Proto mohou roztoky přijímat kořeny živiny, které jsou rozpuštěné ve vodě. Někteří živočichové dýchají kyslíkem rozpuštěným ve vodě.

1. Proč je voda pro organismy nepostradatelná?
2. Které látky jsou v ní rozpuštěny?

SKUPENSTVÍ VODY

Vodu známe v různých podobách, jako vodu ve sklenici, vodu v řece, kapky deště, mrholení, mlhu, páru nad hrncem s vařící vodou i jako led na rybníce, ledové kry, sněh nebo jínovatku atd. Voda se totiž může vyskytovat ve třech skupenstvích – pevném, kapalném a plynném.

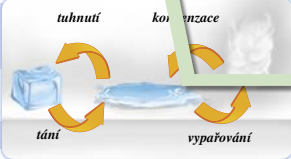

Vyjmenované příklady rozřídte na vodu ve skupenství pevném, kapalném a plynném. Zkuste najít další příklady.

Voda mění svoje skupenství zejména v závislosti na teplotě. Při postupném přechodu ze skupenství do skupenství **voda tuhne, taje, vypařuje se** nebo **kondenzuje**.

Voda může někdy přecházet přímo ze skupenství pevného do skupenství plynného (sublimuje) a naopak (desublimuje).

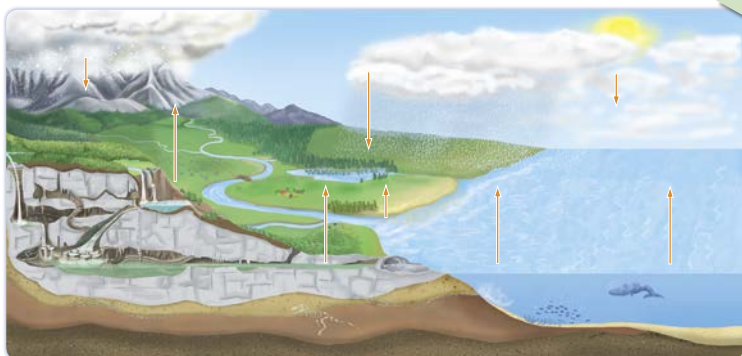
Pro život je důležitá voda v kapalném skupenství.

Koloběh vody v přírodě

Schopnost vody měnit skupenství je vlastně základní podmínkou pro koloběh vody v přírodě. Po vypaření se voda vyskytuje v atmosféře ve všech třech skupenstvích – jako vodní pára, vodní kapky i sněh, popř. kroupy.

Zopakujte si, jak probíhá koloběh vody v přírodě, a podle schématu ho popište.

16 koloběh vody – water cycle [ˈwɔːtə(r) sarkl]

ROSTLINY

Kořen

Kořen je **podzemní část rostliny**. Upevňuje rostlinu v půdě. **Přijímá vodu** s rozpuštěnými **živinami**, které jsou nezbytné pro život rostliny. Některé rostliny se pomocí kořenů i **rozmnožují**. Rostliny si mohou do kořenů **ukládat zásobní látky**, např. mrkev setá nebo řepa cukrovka. Tyto kořeny nebo výrobky z nich mohou být **součástí naší potravy**.

1. Vyjmenujte další rostliny, jejichž kořeny jíme.
2. Z malého kousku kořene pampelišky může vyrůst nová rostlina.

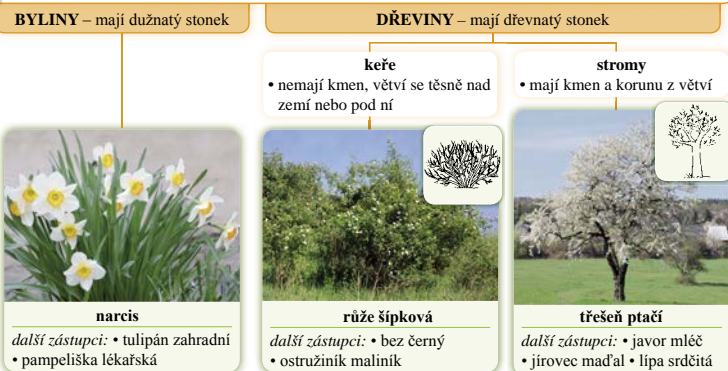
kořen mrkve

Stonek

Stonek je **nadzemní část rostliny**, ze které vyrůstají listy, květy a plody. Stonek umožňuje **rozdávání vody** a **živin** z kořenů do celé rostliny. Rozvádí také látky, které vznikly při fotosyntéze.

2. Stonkem jsou tyto látky vedeny do kořenů, semen nebo plodů, kde se ukládají jako zásobní látky.

DĚLENÍ SEMENNÝCH ROSTLIN PODLE STONKU

Rozřídte rostliny na byliny, stromy a keře. Napište jejich názvy do sešitu do tří sloupečků. *Nabídka:* sedmikráska obecná, jablono domácí, ostružiník křovitý, kosatec žlutý, jahodník obecný. Pokud některé rostliny neznáte, vyhledejte je v atlase rostlin nebo na internetu.

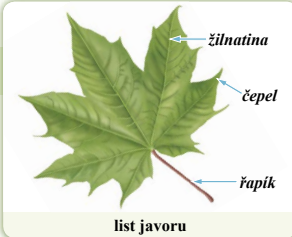
List

List vyrůstá ze stonku. V listech probíhá **fotosyntéza**, protože obsahují **zeleň listovou** (chlorofyl).

2. Zjistěte na internetu, která další barviva listy obsahují.

JAKÝ TVAR MÁJÍ LISTY?

Přineste si do školy různé listy. Položte je na lavici spodní stranou listu nahoru a překryjte bílým papírem. Pastelkou nebo voskovkou kreslete po papíru, dokud se vám na něm neobjeví list i se svou strukturou. Opakujte stejný postup i s dalšími listy, na každý list použijte jinou barvu pastelky. Porovnávejte vzhled listů.

list javoru

Úkoly vedoucí k práci s internetem a encyklopediemi

Náměty na pokusy nebo pozorování

Učebnice obsahují i praktické rady, které mají žákům pomoci chránit své zdraví.

Velké množství názorných ilustrací a fotografií

5. ročník

5-90
109 Kč
D
88 str.
A4
MIUŠ+
od 99 Kč

4. ročník

Pracovní sešity svým obsahem odpovídají textům z učebnice.

Určování organismů z ekosystému

Doplňovačka

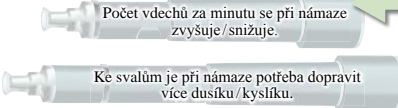
6. DÝCHACÍ SOUSTAVA

1 Doplňte k šípkám správné názvy částí dýchací soustavy.

Nabídka: dutina nosní, hrtan, nosohltan, plíce, průdušky.

2 Stopněte si jednu minutu a během ní si spočítejte, kolikrát se nadechnete. Pak udělejte 40 dřepů a měření opakujte. Naměřené údaje doplňte do tabulky. Ve větách vyberte správná tvrzení, nesprávná tvrzení škrtněte.

Počet vdechů za minutu	
v klidu	po námaze

3 Vyhledejte, co je ve větách chybné, a přepište věty správně na volný řádek.

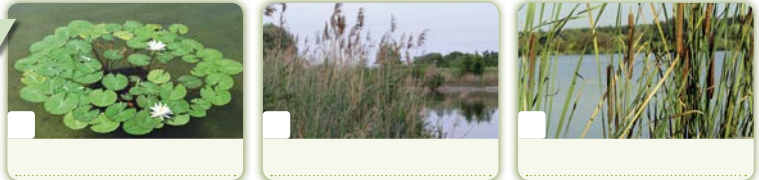
- Při kýchání a kašlání je slušné dát si zmrzlinu. _____
- Pokud jsme nemocní, měli bychom jít v každém případě do školy. _____
- Kapěnkovou infekcí se přenáší např. astma nebo bezvědomí. _____
- Když jsme nachlazení, co nejvíce kýcháme na spolužáky. _____
- Kouření cigaret je zcela bezpečné, nemůže nikomu ublížit. _____

6. RYBNÍK

1 Ve větách najděte ukryté názvy rostlin a živočichů z ekosystému rybníka a napište je na volné řádky.

Dobrá, kos opravdu sbírá žížaly. _____
 Udělej velký skok a neboj se! _____
 Baví mě matematika, protože rád počítám. _____

2 Napište názvy rostlin. Zvláště chráněnou rostlinu označte žlutou barvou.

3 K charakteristikám napište správné názvy bezobratlých živočichů.

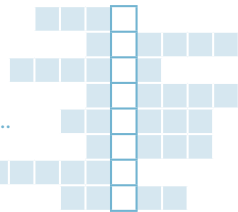
Má dvě lastury – _____ rybníčná. Samička saje krev živočichů – _____ pisklavý.

4 Uveďte příklady obratlovců žijících v ekosystému rybníka.

Ryby: _____
 Ptáci: _____
 Obojživelníci: _____
 Savci: _____

5 Vyluštěte křížovku a doplňte tajenku.

- Mezi všežravé ryby patří např. ...
- Naše největší vodní rostlina je ...
- Nejedovatým hadem se žlutými púlměsíčky za hlavou je ...
- Savec, který dobře plave, se nazývá ...
- Bezobratlý živočich, který se živi bakteriemi ze dna, se nazývá ...
- Vodní pták bílé barvy se nazývá ...
- Rostlina, která má typické „doutníky“, se nazývá ...
- Dravou rybou je např. ...

Tajenka: Rybníky se využívají také k _____.

6 Vyberte správná tvrzení. Nesprávná tvrzení škrtněte.

- Rybník je ekosystém s tekoucí/stojatou vodou. Do neznámé vody je/není nebezpečné skákat.
- Koupaní ve znečištěné vodě může/nemůže být pro člověka škodlivé.

31

Názorné ilustrace

Jednoduché praktické pozorování s vyvozením poznatků

Vyhledávání chyb

5. ročník

Vlastivěda – Poznáváme naše dějiny

4. ročník

Z pravěku do novověku

4-93
99 Kč
D
56 str.
A4
MIUČ+
od 59 Kč

- Žáci se seznámí se způsobem života a práce našich předků i s hlavními událostmi českých dějin.
- Uvědomí si, jak se vytvářela naše společnost a kultura.
- Větší prostor, než bývá zvykem, je věnován moderním dějinám.

5. ročník

Z novověku do současnosti

5-93
99 Kč
D
56 str.
A4
MIUČ+
od 59 Kč

Motivační ilustrace s jednoduchými otázkami procvičují zrakovou percepci a poskytují každému žákovi šanci na úspěch.

Otázky k zamyšlení napomáhají zapamatování učiva a podporují rozvoj logického myšlení a vyvozování souvislostí.

Časová osa ukazuje období, které se právě probírá.

Vyprávějte poskytuje příležitost formulovat myšlenky a kultivovaně se vyjadřovat.

Zajímavosti uvádějí doplňující informace, jejichž znalost by neměla být po žácích vyžadována, u nadanějších žáků však mohou vzbudit hlubší zájem o dějiny.

Úkoly určené pro práci ve skupinách rozvíjejí schopnost spolupráce.

4. DOBA ŽELEZNÁ

1. Co lidé na obrázku dělají? 2. Podle čeho rozeznáte knížku a kováře?

V době železné lidé ještě zlepšili způsob získávání a zpracování kovů a hlavní surovinou se pak stalo železo.

Jak lidé žili

Lidé bydleli většinou v osadách v tzv. polozemnicích – domech částečně zahloubených do země.

1 Zamyšlete se, jaké výhody má stavba částečně zapuštěná do země.

Vedoucí místo ve společnosti zaujímal velmož, často označovaný také jako kníže. Ten měl své sídlo v hradě – dobře opevněném sídlišti, někdy i kamennými hradbami. Rozhodoval o všem, co se dělo na území patřícím k jeho sídlu. S obranou území mu pomáhal vojská družina.

2 Znakem vyššího postavení ve společnosti byla jízda na koni místo chození pěšky.

3 Diskutujte o tom, jak se ve společnosti lišilo postavení zemědělců, řemeslníků a členů vojenských družin. Jak asi vypadal běžný den v osadě?

Co již lidé dovedli

Lidé dovedli těžit surovinu potřebnou pro získání železa, naučili se vyrábět železné nástroje. Železo bylo dostupnější a pevnější než bronz. Novým důležitým řemeslem se stalo kovářství.

2 Až ve 20. století se lidé naučili vyrábět materiál, který se nyní používá téměř ve všech oblastech našeho života. Víte který?

V co lidé věřili

Lidé uctívali mnoho božstev, např. božstvo plodnosti, které představoval býk.

3 Zjistěte, ve které jeskyni na našem území byla nalezena soška býčka a jaké další objevy tam byly učiněny.

Lidé zlepšili způsob získávání a zpracování kovů a hlavní surovinou se stalo železo.

1. Prohlédněte si znovu úvodní obrázek a uveďte, kdo o určitém území rozhodoval a kdo mu pomáhal.

2. Proč železo nahradilo bronz?

4 doba železná – the Iron Age [ði 'aɪən eɪdʒ]

ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA

Co lidé dovedli a čím se zabývali

Hospodářský rozmach

Po válce se dřívější továrny ještě rozšiřovaly a stavěly se nové. Do traktorů a jiné zemědělské stroje, vodní turbíny, zbraně, sklo, pivo.

1 Baťov obuvnické továrny ve Zlíně postupně vznikly z obuvnické dílny, kterou založil již roku 1894. Po zrušení cizího kapitálu a zavazování nabízel za bezkonkurenční ceny, přitom kvalitní a módní. Zjistěte, jak spolupracovníci pečovali o zaměstnance a přispěl k rozvoji města Zlína.

Rozvíjela se automobilová doprava, postupně i letecká doprava a železniční síť se rozšiřovala do všech částí nového státu.

Vzdělání a kultura

V první republice byl na vzdělání kladen velký důraz. Do školky se chodilo od pondělí do soboty. Dívky měly mít pro vzdělání na středních a vysokých školách stejné podmínky jako chlapci.

2 V roce 1919 byly založeny nové univerzity – Masarykova univerzita v Brně a Univerzita Komenského v Bratislavě na Slovensku. Pražská univerzita se od roku 1920 přeměnila na Univerzitu Karlova.

3 Prohlédněte si vysvědčení z této doby. Hodnotily se nejen znalosti, ale i pilnost. Jaký to mělo pro žáka přínos? Myslíte si, že se posuzuje i dnes?

4 Českou vědu již ve 20. letech proslavil Jaroslav Heyrovský. Zjistěte, jaký objev učinil a jak byl později významen.

Lidé chodili často do divadel a kabaretů. Oblíbenou zábavou byla návštěva kina.

2 Ve 20. letech v loutkovém divadle v Plzni Josef Skupa představil Spejbla a Hurvínka. Mezi nejoblíbenější divadla v Praze patřilo Osvobozené divadlo Jiřího Voskovce a Jana Wericha. Některé náměty byly i zfilmovány. Po roce 1927 u nás vznikaly ozvučené filmy s populárními herci (Vlastou Burianem, Adinou Mandlovou a dalšími).

3 Uveďte názvy příběhů, které pro děti napsali uvedení spisovatelé a většinou zároveň výtvarníci. Obrázky vám napovědí.

4 Karel Čapek byl autorem nejen knížek pro děti, ale především divadelních her, románů a povídek. Ve 30. letech upozorňoval na to, jak důležitá je demokracie, a na její ohrožení zejména nacistickým Německem.

5 Světově proslulý je dodnes například německy psícič pražského židovského spisovatele Franz [franc] Kafka.

Výtvarné umění a hudba

Čeští malíři a sochaři měli se svými díly úspěchy nejen v českých galeriích, ale i v zahraničí. Světově uznání získal i hudební skladatel Leoš Janáček.

1 Vyhleďte a prohlédněte si díla malířů Václava Špály, Josefa Čapka, Emila Filly, Jana Zrzavého a sochaře Jana Štursy.

2 Poslechněte si ukázkou z Janáčkovy opery Příběhy lišky Bystroušky. Jak na vás působí?

V roce 1918 vznikla Československá republika, prezidentem se stal Tomáš Garrigue Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

1. Jmenujte alespoň čtyři národnosti žijící v ČSR.

2. Proč byla ČSR demokratickým státem?

3. Jak souvisela hospodářská krize s krizí politickou?

4. Inspiруйте se obrázkem na str. 30 a popište život v době první republiky.

5. Co se změnilo ve studiu na středních a vysokých školách?

6 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

7 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

8 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

9 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

10 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

11 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

12 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

13 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

14 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

15 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

16 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

17 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

18 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

19 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

20 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

21 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

22 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

23 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

24 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

25 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

26 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

27 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

28 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

29 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

30 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

31 Masaryk. ČSR byla demokratickým státem. Ve 20. letech nastal velký hospodářský vzestup, ale ve 30. letech hospodářství negativně ovlivnila světová hospodářská krize. Na základě tzv. mnichovské dohody postoupit Německu.

Anglická klíčová slova pomáhají s rozšiřováním slovní zásoby v anglickém jazyce.

Úkoly a otázky vedou k aktivnímu vyhledávání informací.

Opakovací otázky vybízejí k doplnění shrnutí probraného učiva.

Úkoly s přesahem do jiných předmětů vedou k nahlížení učiva v jiném kontextu.

Průřezová témata přispívají k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů mezi lidmi a k uvědomování si následků lidských rozhodnutí a činností.

Z pravěku do novověku

4-95

59 Kč

D

32 str.

A4

součást

MIUČ+

PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA A

7 Pokuste se zjistit a запиšte, zda byl některý váš příbuzný (např. pradědeček druhého světové války v domácím či zahraničním odboji.

Domácí či zahraniční odboj

KDO:

KDY:

KDE:

8 Spojte části do smysluplných vět.

- Londýnské československé vedení vyslalo parašutisty,
- Heydrich zraněním
- Pomsta nacistického Německa pak
- Ještě se zesílilo zatýkání a popravy a pro výstrahu
- Atentát na Heydricha však kromě teroru

byly vypá

přinesl Českosl

kteří měli za úkol

9 Vyluštěte tajenku a odpovězte na otázku.

- V době protektorátu byl zakázán ... cizího rozmlu.
- Nacisté byli přesvědčeni o nadřazenosti ... národa.
- Ve školách byla zavedena povinná ... němčina.
- Společenský život kontrolovala německá tajná státní policie – ...
- Činnost českých politických stran a spolků byla ...
- Noviny, knihy, časopisy, divadelní představení a filmy podléhaly ...
- Jakýkoli projev nesouhlasu s okupací byl přísně ...

Tajenka: Vojenské obsazení se označuje jako ... Jaký ... 8
jimi okupované území Čech a Moravy v letech 1939–1945?

10 Stejnou barvou označte vzpomínky a rodiny, z nichž mluvčí nejspíše pocházeli.

česká rodina

Nejdřív jsme se sestrou již neschmáli chodit do školy ani si hrát v parku. Tátinek měl zakázáno vykonávat svou advokátskou praxi. S maminkou jsme mohli nakupovat jen v určené hodiny. Na sátech jsme museli nosit žlutou hvězdu. Pak nás všechny odvezli do Terezína a z něj do vyhlazovacích táborů. Z celé rodiny jsem se konce války dožil jen já.

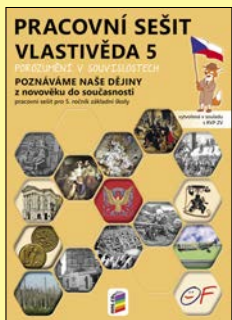
židovská rodina

Nesměla jsem se vídat s kamarádkou Věrou. Stále nás učili, že jsme nadřazenou rasou, vedli nás k disciplíně a poslušnosti Vůdci. Měli jsme se vzdělávat a zároveň tělesně zocelovat. Naši sousedé se nás začali bát a raději se nás stranili.

německá rodina

Ve škole nám změnili osnovy a povinné jsme se museli učit německy. Starší bratr nemohl dostudovat, protože zavřeli vysoké školy. Potom musel jet pracovat do Německa. Byly tam hrozné podmínky, měl hlad a dostával tu nejhorší práci.

Z novověku do současnosti

5-95

59 Kč

32 str.

A4

součást

MIUČ+

AKCE do 30. 9. 2023 zdarma MIUČ+ (více na str. 54)

4. DOBA ŽELEZNÁ

1 Na časovou osu barevně vyznačte období doby železné.

2 Barevně označte výroky, které platí o knížeti doby železné, ostatní přeškrtněte.

rozhodoval o všem, co se dělo na území patřícím k jeho sídlu

představoval plodnou zemi

pomáhala mu vojenská družina

pěstoval obilniny, luskoviny a len

vyráběl kamenné nádoby tvarováním a lepením válečků

sklízeli obilí pomocí žhového srpů

vytvářel umělecké předměty z mamutích klů

sídlil měl v opevněném hradišti

měl výjimečné postavení

pochoval se pouze chůzí

vyráběl broušené, některé i vrtané kamenné nástroje

3 Uveďte další členy (kromě knížete) společnosti v době železné.

4 Vyberte správná tvrzení.

- Hlavní surovinou doby železné se stalo železo, protože
- bylo měkčí a tvárnější než zlato.
 - bylo pevnější než bronz.
 - bylo dostupnější než kámen.
 - bylo dostupnější než bronz.
 - bylo dostupnější než měď.

5 Řikejte, jak slova z nabídky souvisejí s dobou železnou. V osmisměrci vyškrtějte slova z nabídky. Zbylá písmena tvoří tajenku.

- Nabídka:
- BOŽSTVO
 - DRUŽINA
 - DŮM
 - DÝKA
 - HRADIŠTĚ
 - KNÍŽE
 - KOV
 - KUŇ
 - MEČ
 - OSADA
 - ŘEMESLNÍK
 - SPONA
 - SRP
 - ŠATY
 - ŠPERK
 - VŮZ
 - ZEMĚDĚLEC
 - ZRNOTĚRKA
 - ŽELEZO

Z	H	B	O	Ž	S	T	V	O	C
A	R	A	K	O	Y	Ň	Ů	K	E
N	A	N	S	R	P	T	Z	V	L
I	D	O	O	S	A	D	A	K	Ě
Ž	I	P	Z	T	Ů	M	R	Š	D
U	Š	S	E	M	Ě	E	E	Y	Ě
R	T	Ř	L	V	P	R	K	Č	M
D	Ě	Á	L	Š	O	A	K	S	E
K	N	Í	Ž	E	T	K	V	A	Z
K	Í	N	L	S	E	M	E	Ř	Í

Tajenka: V době železné se důležitým řemeslem stalo _____.

PS Vlastivědy – Poznáváme naše dějiny obsahují časové osy se shrnutím základních událostí probraného období našich dějin.

Vlastivěda – Poznáváme svět kolem nás

Učebnice **v souladu se stávajícím RVP** do učiva zahrnují základní geografické, politické, hospodářské a kulturní údaje o České republice a Evropě. Zároveň však **již zohledňují Hlavní směry vzdělávací politiky ČR do roku 2030+**, jejichž cílem je zaměřit vzdělávání na získání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život. Proto jsou nově zařazena také témata, která u žáků podporují sebepoznání a sebehodnocení, podněcují je ke kritickému myšlení a povzbuzují je v jejich prosociálním chování a v zájmu o dění ve společnosti.

4. ročník

4-96
99 Kč
56 str.
A4
MIU⁺
od 59 Kč

Kde žijeme

1 Vybrané úkoly v učebnicích a pracovních sešitech vedou žáky k dovednosti získat potřebné informace ze zeměpisných map či z různých typů grafů.

5. ročník

5-96
99 Kč
56 str.
A4
MIU⁺
od 59 Kč

Jsmo občané

Úvodní přehled, co obsahuje kapitola – lze využít k diskusi, co žáci očekávají a co by se chtěli dozvědět apod.

Základní texty učebnice, z nichž vyučující volí učivo v souladu s aktuálním ŠVP.

3. ŽIJEME V EVROPĚ

KDE SE EVROPA ROZKLÁDÁ?

☞ Zopakujte si a na mapě světa na str. 17 ukažte všech sedm světadílů.

Evropa se rozkládá **od polárního kruhu** na severu až ke **Středozemnímu moři** na jihu a **od Atlantského oceánu** na západě až k **Uralu** (v Rusku) na východě. (Hranice mezi Evropou a Asií není tvořena vodami oceánu, jako je tomu u jiných světadílů, ale byla určena dohodou.)

☞ Vyhleďte a vyjmenujte oceány a moře, které omývají evropské pobřeží.

☞ Ukažte hranice Evropy.

Ostrovky a poloostrovy Evropy

Největší evropskými ostrovy jsou **Britské ostrovy** a **Island**.

☞ Vyhleďte výše uvedené největší evropské ostrovy a poloostrovy: Skandinávský, Pyrenejský, Apeninský a Balkánský. Který z poloostrovů leží nejseverněji? Který poloostrov leží na východ od Apeninského poloostrova? Které oceány omývají břehy Islandu a Britských ostrovů?

JAKÉ JSOU V EVROPĚ PŘÍRODNÍ PODMÍNKY?

Pohoří Evropy

Povrch Evropy je rozličně členitý. Najdeme zde nížiny i vysočiny. Nejvyšším pohořím jsou **Alpy**.

☞ Vyhleďte a na základě barvy určete nejvyšší pohoří Evropy. Které z nich leží nejbližší České republice? Které z nich leží nejzápadněji? Které z nich leží nejvýchodněji?

☞ Proč tato pohoří rádi navštěvují sportovci? Také některé z nich navštívili? Při jaké příležitosti? Co tam podnikali?

☞ Nejvyšší horou Evropy je **Mont Blanc** v Alpách (4 808 m). Vyhleďte Východoevropskou rovinu a evropské nížiny.

ŽIJEME V EVROPĚ

Vodstvo Evropy

Mezi nejdelší evropské řeky patří **Volha** a **Dunaj**.

☞ Největším jezerem v celé Evropě je **Ladožské jezero** v severozápadním Rusku (17 700 km²). Velká jezera se nacházejí také ve Finsku a ve Švédsku.

☞ Vyhleďte Ladožské jezero a řeky: Volha, Dunaj, Rýn, Labe, Loira [loárl], Visla, Dněpr. Která z nich leží nejzápadněji a která nejvýchodněji? Která neúvedená velká řeka leží východně od Rýna a západně od Visly? Zjistěte název státu, na jehož území pramení.

Dunaj (v Budapešti)

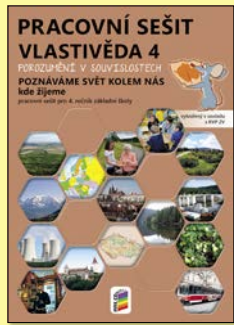
Vyprávějte

Práce s mapou

Klíčová slova uvedená v angličtině

Pracovní sešity

4. ročník

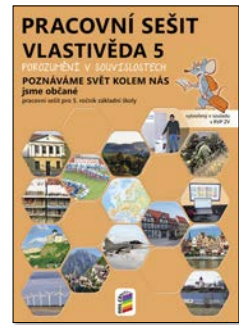

4-98
59 Kč
D
32 str.
A4
součást
MIU⁺

Kde žijeme

- jeden funkční celek s učebnicemi
- vyhledávání a práce s informacemi z učebnice a dalších zdrojů
- procvičení a upevnění učiva
- opakování se sebehodnocením

5. ročník

5-98
59 Kč
D
32 str.
A4
součást
MIU⁺

Jsmo občané

Spojování informací s pojmem

Výběr ze dvou možností s procvičováním pečlivého čtení

Zjišťování aktuálních informací

Výběr z více možností s procvičováním pečlivého čtení

I. OPAKOVÁNÍ

1 Spojte, co patří k sobě.

temperament	čeho si vážíme a co považujeme za důležité a podstatné v našem životě
schopnosti	jak vypadáme
charakter	jak se my sami rozhodneme chovat a žít v souladu s našim svědomím
hodnoty	vlastnosti potřebné pro úspěšné vykonávání nějaké činnosti
vzhled	jakým způsobem reagujeme na určité podněty a situace, jak se prožíváme a jak se při nich chováme

2 Barevně označte obrázky, které souvisejí se zodpovědným přístupem k úkolům.

3 Vyberte správná tvrzení. Nesprávná tvrzení škrtněte.

4 Doplňte věty.

5 Inými písmeny označte informace týkající se mapy obecně zeměpisné a mapy tematické.

6 Odpovězte na otázky.

7 Hodnoťte, jak se vám podařilo splnit opakovací úkoly. Vybarvěte si odpovídající obličej.

Doplňování vět s nápovědou

Sebehodnocení

Třídění informací

Otevřené otázky

Pracovní sešity poskytují shrnutí a vlastivědné mapy České republiky a Evropy.

III. ŽIJEME V ČESKÉ REPUBLICE

I. JAKÝ JE NÁŠ STÁT

1 Barveně označte vše, co platí o České republice. Ostatní přeškrtněte.

lidé si mohou svobodně volit své zástupce, kteří stát spravují

lidé si musí volit své zástupce, kteří stát spravují

2 Doplňte věty podle pravdy.

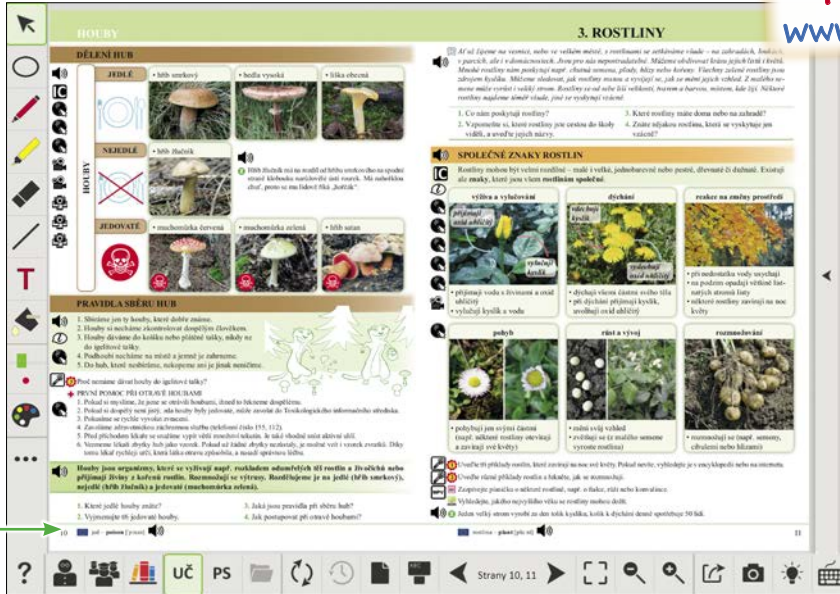
3 Správně pojmenujte a dokreslete státní symboly České republiky.

4 Vyluštěte tajenku.

MIUČ+ PŘÍRODOVĚDA 4

obsahuje interaktivní verze tištěné učebnice a pracovního sešitu.

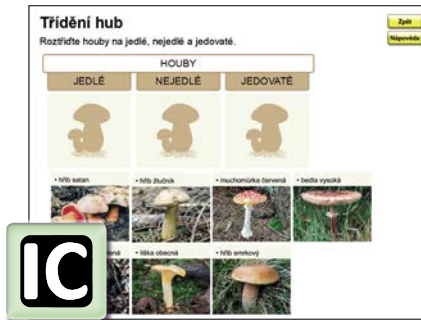

I BEZ INSTALACE!
WWW.UCEBNICE-ONLINE.CZ

Anglická slovíčka jsou namluvena rodilým mluvčím.

Kliknutím na ikonky se zobrazí:

- interaktivní cvičení
- videa
- mezipředmětové vztahy
- fotoalba
- zajímavosti
- webové odkazy
- audia

AKCE
do 30. 9. 2023
zdarma MIUČ+
(více na str. 26)

Název titulu	Typ licence	Škola (5 šk. roků)		Škola (1 šk. rok)		Učitel (1 šk. rok)		Žák (1 šk. rok)	
		kat. č.	cena	kat. č.	cena	kat. č.	cena	kat. č.	cena
MIUČ+ Přírodověda 4 – Porozumění v souvislostech		4-90-A5	7 990,-	4-90-A1	1 990,-	4-90-T1	1 190,-	4-90-S1	99,-
MIUČ+ Přírodověda 5 – Porozumění v souvislostech		5-90-A5	7 990,-	5-90-A1	1 990,-	5-90-T1	1 190,-	5-90-S1	99,-
MIUČ+ Vlastivěda 4 – Poznáváme naše dějiny		4-93-A5	4 490,-	4-93-A1	1 090,-	4-93-T1	640,-	4-93-S1	59,-
MIUČ+ Vlastivěda 5 – Poznáváme naše dějiny		5-93-A5	4 490,-	5-93-A1	1 090,-	5-93-T1	640,-	5-93-S1	59,-
MIUČ+ Vlastivěda 4 – Poznáváme svět kolem nás		4-96-A5	4 490,-	4-96-A1	1 090,-	4-96-T1	640,-	4-96-S1	59,-
MIUČ+ Vlastivěda 5 – Poznáváme svět kolem nás		5-96-A5	4 490,-	5-96-A1	1 090,-	5-96-T1	640,-	5-96-S1	59,-